

Se flere nyheter vl.no/kultur

Folketoner og klassiske svisker

Det fineste man kan si om en musiker er at hun får instrumentet sitt til å synge. På *Nøringen* synger både saksofonen og orgelet.

ANMELDELSE
THRÖSTUR EIRIKSSON
anmeldelse@vl.no

Kan saksofonens rå og jazzete tone passe sammen med kirkeorglets opphøyde klang? Her må vi gi slipp på de assosiasjoner vi hadde på forhånd og åpne sansene for denne uvante instrumentkombinasjonen.

Syngende. Det fineste man kan si om en musiker er at vedkommende får instrumentet sitt til å synge. Det makter både Vegard Landaas og Anders Eidsten Dahl på sin nye innspilling med musikk for saksofon og orgel. Den menneskelige stemme har gjerne vært sett på som et ideal for musikere og instrumentmakere. Da Belgieren Adolphe Sax konstruerte sitt nye instrument, *saxofonen*, tidlig på 1800-tallet, var den menneskelige stemmen nettopp et ideal.

De fleste forbinder saksofonen med jazz, selv om den også brukes i klassisk musikk. Instrumentets allsidighet er dets styrke. Kombinasjonen saksofon og kirkeorgel kan virke fremmed og uvant, men denne innspillingen viser at instrumentene kler hverandre svært godt. Begge er blåseinstrumenter med stor uttrykkskraft.

Arrangert. Noen husker kanskje at Jan Garbarek spilte utgangsmusikken ved kronprinsparets bryllup i 2001, sammen med domkantorene Kåre Nordstoga. Musikken de spilte, den såkalte «Gammel-Sjugurmarsjen», arrangert av Nordstoga, er å finne på Landaas og Eidsten Dahls innspilling sammen med en rekke andre småstykker.

Siden svært lite er originalt skrevet for saksofon og orgel, så er det meste av musikken på denne platen arrangementer, mange laget for anledningen. Utgangspunktet for innspillingen var utøvernes konsertturné i Slovakia sommeren 2017. Det merkes godt at repertoaret har fått satt seg og fått mange gjennomkjøringer før opptakene ble gjort.

Svisker. Tekstheftet fremhever folkemusikken som et gjennomgående tema. Like stor plass har klassiske perler – kall dem gjerne svisker, om du vil – som vil skape gjenhørsglede hos mange lyttere. Her møter vi stykker som Saties «Gymnopédie», Faurés «Sicilienne», Rachmaninoffs «Vocalise» og Bachs «Air».

I repertoarvalget møter vi innspillingens styrke og svakhet. Variasjonen er i og for seg en styrke, men man kunne ønsket seg et mer enhetlig repertoar og

SAX: Vegard Landaas (bildet) har sammen med Anders Eidsten Dahl spilt inn i plate for orgel og saksofon. På repertoaret står både folkemusikk og klassiske «svisker».

Foto: Lawo Classics

Album Klassisk

Anders Eidsten Dahl (orgel) & Vegard Landaas (saksofon)
NØRINGEN

Lawo Classics
(LWC1159)

Ro, tyngde og spontanitet.

Kombinasjonen saksofon og kirkeorgel kan virke fremmed, men denne innspillingen viser at instrumentene kler hverandre svært godt.

ØRGEL: Anders Eidsten Dahl spiller orgel på utgivelsen.

uttrykk. Kanskje en dobbelt-CD hadde vært løsningen, der hver plate hadde hatt ulikt repertoar?

Spentig rytmikk. Folkemusikkarrangementene er velklingende og kreative. Både Kåre Nordstoga og Henning Sommerro har bakgrunn og lang erfaring fra norsk folkemusikk. Deres bearbejdelser er blitt klassikere på konserter og ved kirkelige handlinger. Svenske Nils Lindberg har gitt oss «Visa efter Torn Erik», der folkemusikk kombineres med jazz på en sjangeroverskridende måte. Men aller mest imponerende er Bjørn Luksengårds arrangementer. Han har allsidig bakgrunn som kulturskolerektor og kantor, mens hans arrangementer og komposisjoner er hittil ukjente for denne anmelder.

Hans behandling av folketonene kler dem svært godt. Akkompagnementet består ofte av lange liggende toner, slik vi ofte hører fra en sekkepipe, og av motiver som gjentas gang på gang, såkalt ostinat. Vi får også inntrykk av improvisert lekenhet. Den type musikk hører vi gjerne mer av.

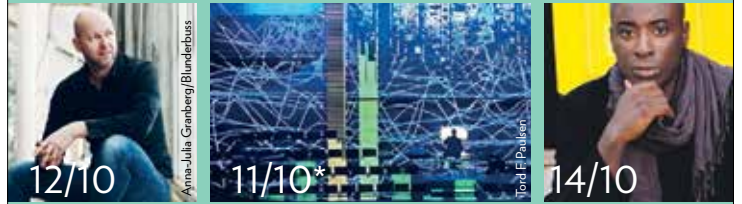
Solide utøvere. Landaas har en vakker og uttrykksfull tone, som han klarer å variere på en behersket måte, alt etter repertoaret. Den klassiske musikken får den ro og tyngde den skal ha, samtidig som folkemusikken har den spontanitet vi forventer, med adekvate ornamentar og musikalsk frihet.

Eidsten Dahl er en lydhør medspiller som tilfører musikken rikdom og variasjon i uttrykket. Orgelet på denne innspillingen er et tyskbygd instrument, fra Mühleisen i Leonberg, med inspirasjon hovedsakelig fra den romantiske tradisjon. Vokalklangen virker noen ganger litt lukket og overtonefattig i forhold til saksofonens åpne og direkte klang, men på sitt beste gir dette gode kontraster.

Oslo orgelfestival inviterer til hyllest av Oslos kirkeorgler

OSLO 2018
ØRGELFESTIVAL

7.–14. oktober 2018

Festivalorgelet – Hollenbach tirs. 9. oktober kl. 13.00 i Sagene kirke
Gustav Adolf Merke, Johann Gottlob Schneider, Christian Cappelen, Johannes Haarklou. Stein Skøyeneie, orgel. Fri entré

Morgendagens organister tirsdag 9. okt. kl. 18.00 i Margaretakyrkan
J.S. Bach og Fridthjov Anderssen. Studenter fra NMH. Fri entré

Instrumentenes dronning onsdag 10. okt. kl. 19.30 i Uranienborg kirke
Improvisasjoner på Kuhn-orgelet ved Inger-Lise Ulsrud.
Boklansering av *En improvisators betroelser*. Fri entré

Orgelets ønskekonsert torsdag 11. okt. kl. 19.00 i Fagerborg kirke
En grenseløs konsert hvor publikum selv har bestemt programmet!
Avstemningen er åpen helt fram til konserten* – foreløpig verk av
Louis Vierne / G.F. Händel / Vivaldi / Wagner / Humlens flukt /
Queen / Grieg på 5 minutter.

Nils Henrik Asheim og Petter Amundsen, orgel
Øystein Bache, konferansier. Ullern kammerkor
Gjermund Brenne, dirigent. Kyrre Heldal Karlsen, lys og videodesign
Billetter kr 200. Ticketco og ved inngangen

Klaver og orgel fredag 12. oktober kl. 18.00 i Sofienberg kirke
Verk av Robert Schumann. Sveinung Bjelland, klaver og Halgeir
Schiager, orgel. Billetter kr 150 ved inngangen

Orgelnatt fredag 12. oktober kl. 21.00 i Røa kirke
Louis Vierne, Jean Langlais, Najji Hakim, Felix Mendelssohn,
Kjell Mørk Karlsen, Wolfgang Amadeus Mozart
Katharina Frogner Kockum, sopran. Ingeborg Firmeite, fiolin
Gunnar Petersen-Øverleir, orgel. Fri entré

Folketoner lørdag 13. oktober kl. 12.00 i Oslo domkirke
Steinar Ofsdal, fløyter og Dagfinn Klausen, orgel
Under konserten vil publikum få høre folketoner i bearbejdelse av
Steinar Ofsdal og Dagfinn Klausen. Billetter kr 100 ved inngangen

Orgelleik lørdag 13. oktober kl. 18.00 i Voksen kirke
Leik og spill er på andre språk ett og samme ord. Med utgangspunkt i
folketoner blir det en leiken og til dels sjangeroverskridende konsert.
Carl Petter Opsahl, klarinetter. Torhild Larsen Nygård, folkesang.
Ådne Svalastog, orgel. Billetter kr 150/100 ved inngangen

Festivalhøymesser søndag 14. oktober kl. 11.00

Oslo domkirke Leonard Bernstein: *Chichester psalms*
Oslo Domkor. Vivianne Sydnes, dirigent. Wilhelm Sollie, orgel.
Philip Weiss-Hagen, solist fra Oslo Domkirkes Guttekor
Birgitte Volan, harpe. Kjell Tore Innervik, slagverk

Uranienborg kirke Louis Vierne: *Messe for kor og to orgler*
Ullern kammerkor. Gjermund Brenne, dirigent
Jonas Apeland og Inger-Lise Ulsrud, stort og lite orgel

Wayne Marshall søndag 14. oktober kl. 19.00 i Frogner kirke
Hubert Parry, Camille Saint-Saëns, Franz Liszt, Franz Schmidt, Healey
Willan, Wayne Marshall lar seg inspirere av Bernsteins 100-årsjubileum
med improvisasjoner. Wayne Marshall, orgel. Bill. kr 150 ved inngangen

* **Stem frem** ditt eller andres ønsker til Ønskekonserten: <https://goo.gl/wLBMc9>
Mange av konsertene har fri entré. For billetter, info og program se
osloorgelfestival.no, [Facebook.com/osloorgelfestival](https://www.facebook.com/osloorgelfestival) og [Instagram @osloorgelfestival](https://www.instagram.com/osloorgelfestival)

